

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ «Τα ζα» - Στρατής Μυριβήλης

Στρατής Μυριβήλης: Πεζογράφος και δημοσιογράφος. Είναι από τους βασικούς λογοτέχνες της Γενιάς του 1930 και από τους σημαντικότερους εκπροσώπους της ευρωπαϊκής αντιπολεμικής λογοτεχνίας. Γεννημένος στη Μυτιλήνη, έλαβε μέρος σε όλους τους πολέμους (από το 1912 μέχρι και το 1922). Νωρίς έδωσε μια σειρά διηγημάτων (Κόκκινες ιστορίες 1915) και το 1924 μία πρώτη έκδοση της «Ζωής εν Τάφω». Στο συνολικό του έργο, γραμμένο στη δημοτική, εκφράζει με τον λογοτεχνικό του τρόπο κυρίως το κλίμα της ταραγμένης περιόδου της ιστορίας μας, με τα οξυτάτα κοινωνικά προβλήματα που προκάλεσαν οι πόλεμοι εκείνης της εποχής. Μυθιστορήματά του: *Η Ζωή εν Τάφω*, η δασκάλα με τα χρυσά μάτια, ο Βασίλης ο Αρβανίτης, η Παναγιά η Γοργόνα.

Το κείμενο του σχολικού βιβλίου είναι απόσπασμα από το μυθιστόρημα του Στρατή Μυριβήλη (από ποια πόλη καταγόταν;) το οποίο ανήκει σε μια σειρά αντιπολεμικών έργων του μεσοπολέμου. Το μεγαλύτερο μέρος του έργου παρουσιάζεται ως ημερολόγιο που έγραψε ο λοχίας Κωστούλας κατά τη διάρκεια των πολεμικών επιχειρήσεων στην Μακεδονία στον Πρώτο Παγκόσμιο πόλεμο (Ο Κωστούλας είναι το προσωπείο του συγγραφέα, που πολέμησε ο ίδιος στο μέτωπο). Το θέμα του συγκεκριμένου αποσπάσματος είναι η αγριότητα και ο παραλογισμός του πολέμου, με θύματα όχι μόνο τους ανθρώπους αλλά και τα ανυπεράσπιστα ζώα. Το περιεχόμενό του είναι αντιπολεμικό. Η διπλανή εικόνα δείχνει στρατιώτες στο μέτωπο κατά τη διάρκεια του Πρώτου Παγκοσμίου πολέμου. Μπορείτε να καταλάβετε, γιατί ο συγγραφέας έδωσε τον συγκεκριμένο τίτλο στο έργο που μελετάμε;

Α' ΕΝΟΤΗΤΑ (Οι δύο πρώτες παράγραφοι)

1. Τι είδους κείμενο είναι; Απομνημονεύματα, ημερολόγιο, γράμμα;
2. Στην αφήγησή του ο συγγραφέας ποιο ρηματικό πρόσωπο χρησιμοποιεί και γιατί;
3. Ο συγγραφέας συγκρίνει την τύχη των ανθρώπων και των ζώων στις πολεμικές επιχειρήσεις. Ποιους θεωρεί πιο αδικημένους και γιατί;
4. Με ποιες φράσεις δηλώνει ο συγγραφέας τα αντιπολεμικά του αισθήματα;
5. Ένας τρόπος για να εκφράσει ο συγγραφέας τα αντιπολεμικά του αισθήματα είναι και η ειρωνεία. Σε ποιο σημείο του κειμένου γίνεται αυτή αισθητή;
6. Οι δύο αυτές παράγραφοι θα μπορούσαν να είναι πρόλογος σε μία έκθεση με θέμα:

Β' ΕΝΟΤΗΤΑ (Τρίτη παράγραφος)

1. Περιμένουμε από τον συγγραφέα μια ρεαλιστική περιγραφή των γεγονότων; Ναι ή όχι και γιατί;
2. Καταγράψτε τη διαδρομή των γαϊδάρων από τη στιγμή που έφυγαν από το νησί ως την περιοχή μεταφοράς τους. Ποιες ήταν οι αντιδράσεις των ζώων; Σε ποιες φράσεις φαίνεται ο ρεαλισμός του συγγραφέα;
3. Σε ποιο σημείο της τρίτης παραγράφου διακρίνετε την ειρωνεία του συγγραφέα;

Γ' ΕΝΟΤΗΤΑ (Τέταρτη παράγραφος)

1. Πώς και γιατί συμπεριφέρθηκαν οι γαϊδάροι, όταν τοποθετήθηκαν στη χαράδρα;

2. Ποιο ήταν το λάθος τους;

Δ' ΕΝΟΤΗΤΑ (Από την πέμπτη παράγραφο μέχρι το τέλος)

1. Τι διαταράσσει την ανάπαυλα των ζώων;

2. Η περιγραφή γίνεται και πάλι ρεαλιστική επιμένοντας σε ανατριχιαστικές λεπτομέρειες. Ποιος είναι ο στόχος του συγγραφέα – αφηγητή;

3. Για την παρουσίαση της σκηνής της ζωοκτονίας ο συγγραφέας χρησιμοποιεί διάφορα εκφραστικά μέσα. Να τα εντοπίσετε και να τα γράψετε παρακάτω:

- Ρεαλιστικές εικόνες:

- Μεταφορές:

- Παρομοιώσεις:

- Ασύνδετο σχήμα:

- Αντίθεση:

4. Ποιες λέξεις μεταφέρουν τη φρίκη του συγγραφέα για το θάνατο των ζώων;

5. Το κείμενο θα μπορούσε να τελειώσει εδώ. Όμως ο συγγραφέας αφήνει για επίλογο το πιο απρόσμενο και τραγικό γεγονός. Ποιο είναι αυτό;

6. Την παραπάνω τραγελαφική σκηνή ολοκληρώνει η τελευταία πρόταση του κειμένου. Γιατί ο συγγραφέας επιλέγει τη λεπτομέρεια με τις μαργαρίτες;

8. Να δώσετε έναν πλαγιότιτλο σε κάθε ενότητα:

Α' ενότητα:

Β' ενότητα:

Γ' ενότητα:

Δ' ενότητα:

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Στη διπλανή εικόνα αποτυπώνεται ο πίνακας του Πάμπλο Πικάσο που έχει τίτλο: «Γκερνίκα». Στις 26 Απριλίου 1937 γερμανικά και ιταλικά αεροπλάνα, οι πιλότοι των οποίων πολεμούσαν στο πλευρό των Ισπανών Εθνικιστών, στον Ισπανικό Εμφύλιο Πόλεμο, βομβάρδισαν την πόλη Γκερνίκα, στη χώρα των Βάσκων, με αποτέλεσμα να χάσουν τη ζωή τους εκατοντάδες άνθρωποι. Ο Πικάσο αποτύπωσε στο έργο του εικόνες από τον βομβαρδισμό.

1. Να συγκρίνετε το απόσπασμα του Στρ. Μυριβήλη με τον πίνακα του Πικάσο ως προς το θέμα, τον στόχο και τις εικόνες και να εντοπίσετε ομοιότητες και διαφορές.

2. Είσαι ο ημιονηγός σε μεγάλη ηλικία που αφηγείσαι το περιστατικό στα εγγόνια σου, που δεν έχουν εμπειρίες από πολέμους, και θέλεις με αυτή την ιστορία να δείξεις τη φρίκη του πολέμου (100-200 λέξεις).

